

KUNNSKAPS- BYEN

HØSTEN 2017

KUNNSKAPSBYEN

NORDENFJELSKÉ
BYKREDITTS STIFTELSE

Kunnskapsbyen har som mål å skape interesse for forskning, formidle kunnskap og kritisk refleksjon samt være en arena for kunnskapsglede, dialog og nysgjerrighet. Vi tilbyr aktiviteter som forelesninger, debatter, vandringer og ekskursjoner. Kunnskapsbyen er ditt vindu inn til forsknings- og kunnskapsmiljøene i Trondheim og omegn.

Alle våre arrangementer er gratis med mindre pris er oppgitt.

Program pr. 20.06.2017, med forbehold om endringer og oppdateringer.

Følg med på vår Facebook-side Kunnskapsbyen Trondheim og i Kunnskapskalenderen: [dknvs.no/kunnskapskalenderen](https://www.dknvs.no/kunnskapskalenderen).

BIDRAGSYTERE

NORDENFJELSKES
BYKREDITTS STIFTELSE

Velkommen til Kunnskapsbyen

Kunnskapsbyen er et formidlingsprosjekt i regi av Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab (DKNVS). I tjue år har vi lagt til rette for formidling fra utdannings- og forskningsinstitusjonene i Trondheim.

Høstprogrammet vårt byr på et variert tilbud til både voksne og barn. Vi fortsetter samarbeidet med Vitensenteret og Trondheim folkebibliotek om formidlingstilbud for barn og unge, gjennom bl.a. Barneuniversitetet, Maker Faire og Halloween-fering. Koraller, middelalderens myntproduksjon og plast som dreper dyr er blant de tema som blir berørt. Antikkens verdier står også på programmet – hva og hvordan kan over 2000 år gamle fortellinger fortelle oss om viktige verdier og få oss til å verdsette at folk kan være forskjellige?

19. september 1767 døde Thomas Angell, og etterlot seg en stor formue som han testamenterte til allmenntilgode formål. "Kapitalisten som ble byens velgjører" har vi kalt arrangementet som markerer 250-årsjubileet for Thomas Angells Stiftelser. Vi inviterer også til en byvandring hvor vi ser på spor etter Angells testamentariske gave i dagens bybilde.

Er det mulig å skreddersy treningsprogram tilpasset den enkeltes DNA slik at man kan forebygge hjertesykdom? Og i hvilken grad er det koplinger mellom overvekt og risikoen for å bli rammet av kreftsykdom? Dette er tema for to av høstens foredrag. Ellers skal vi markere 100-årsjubileet for den russiske revolusjon med et foredrag om landskapet, aktørene og følgene, vi skal se nærmere på reformasjonens tekster og tenkere, og vi inviterer publikum til å bli bedre kjent med Henrik Mathiesen – byhistorikeren som tegnet Trondheim.

Landets første 3D-planetarium åpnet nylig ved Vitensenteret, og vi tar turen dit. Vi skal også få høre om Thams og verdensutstillingen i Paris i 1889, lære mer om religionssatirens lange historie i foredraget "Med bilde som våpen", vi blir bedre kjent med juristene i Trondheim på 1700-tallet og så skal vi se nærmere på funnene av Klemenskirken. Og i månedsskiftet november-desember samarbeider vi med flere om symposiet "Challenging 997 – Church, Town and Saint".

Velkommen til Kunnskapsbyen høsten 2017!

Kunnskapsbyen, DKNVS, Elvegata 17, 7012 Trondheim
Prosjektleder: Merete Røskaft, tlf 991 65 427
E-post: merete.roskaft@dknvs.no
Programmet finnes på
<http://www.dknvs.no/kunnskapskalenderen>

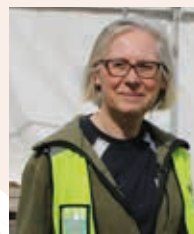
Foredragsholdere HØSTEN 2017

Otto Frengen
Ornitolog

Bjørn Sæther
DKNVS

Anna Petersen
NIKU

Erik Jondell
Riksantikvaren

Ida Bull
NTNU

Peter Astrup Sundt
NTNU

Daniel Johansen
Ph.d. kunsthistorie

Anja Bye
NTNU

Alexander F. Lyngnes
NTNU Gunnerusbiblioteket

Sølvi Løchen
NTNU Gunnerusbiblioteket

Johanna Järnegren
NINA

Lars Peder Haga
Luftkrigsskolen

Guus Wellesen
NTNU/Arctic Skeletons

Jørn Øyrehagen Sunde
Universitetet i Bergen

Therese Standal
NTNU

Foto: Geir Mogen

Jon Anders Risvaag
NTNU Vitenskapsmuseet

Foto: Åge Højem, NTNU

Anders Bjørlykke
Fortidsminneforeningen DTA

Arnfinn Stendal Rokne
Vitensenteret

Foto: Marianne L. Nielsen

Kirsten Stabel
Via Sacra - kirkekunst

ARRANGEMENTER I KUNNSKAPSBYEN HØSTEN 2017

AUGUST

Fredag 25.-lørdag 26. august Solsiden

MAKER FAIRE

Trondheim Maker Faire går av stabelen 25. og 26. august. Vitensenteret stiller med stand og aktiviteter i samarbeid med Kunnskapsbyen. Nysgjerrighet og skaperglede står i sentrum for vår virksomhet, og barn i alle aldre – også voksne barn – får noe å bryne seg på. Arrangementet er gratis.

**Velkommen på
Maker Faire.**

Arr. er et samarbeid mellom Vitensenteret og Kunnskapsbyen.

Onsdag 30. august Oppmøte på Leüthenhaven kl. 16.30

TRANETUR TIL MELDAL

Hver høst samles hundrevis av traner på Re og Muan i Meldal før trekket sørover. Det er et imponerende syn når flokken letter i kveldingen og setter kurs for nattkvarteret. Vi er invitert til kaffe på Re mens vi venter på at tranene letter. Fugleekspert Otto Frengen er entusiastisk omviser og står for det faglige innholdet. Bjørn Sæther er turleder.

Avreise med buss fra Leüthenhaven kl. 16.30. Beregnet hjemkomst ca. kl. 21.00.

Påmelding tlf. **476 30 173**, merete.roskaft@dknvs.no innen mandag 28. august.

Pris kr. 300,- betales ved påstigning på bussen (kort).

SEPTEMBER

Onsdag 13. september Rådhusalen, Trondheim folkebibliotek kl. 19.00

Anna Petersen og Erik Jondell:

Klemenskirken – Olav den helliges første gravsted

Restene etter Klemenskirken – Trondheims eldste kirke og stedet hvor skrinet med Olav den helliges levninger ble plassert i 1031 – er kommet fram ved arkeologiske undersøkelser i bakgårdene til Søndre gate 7-9-11 i Trondheim. Funnet har vakt stor oppmerksomhet og ble betegnet som den sjette mest betydningsfulle arkeologiske oppdagelsen i 2016. Kirken har antagelig hatt en forgjenger som ble bygget allerede på slutten av 900-tallet. Og som om

dette ikke er nok: Under det to kirkefasene ligger det tykke kulturlag som viser at det har vært aktivitet på stedet, lenge før Olav Trygvasson skal ha grunnlagt byen i 997.

Norsk Institutt for Kulturminneforskning (NIKU) avslutter utgravningene i juli og Riksantikvaren har lagt til rett for at det oppsiktsvekkende funnet bygges inn i et nybygg som oppføres på stedet. De arkeologiske sporene etter kirken skal bli tilgjengelige for alle fra våren 2019.

Arr. er et samarbeid mellom

Trondheim folkebibliotek og Kunnskapsbyen.

Torsdag 14. september Thomas Angells hus, Bispegata 2-4 kl. 19.00

**Ida Bull, Inge Nordeide
og elever fra Trondheim kommunale kulturskole:
Kapitalisten som ble byens velgjører**

19. september 1767 døde Thomas Angell, og etterlot seg en stor formue som han testamenterte til allmennyttige formål. Han var en av byens og landets rikeste menn på 1700-tallet, men huskes særlig fordi han ga sin formue til byens fattige. Historiker Ida Bull vil i sitt foredrag se nærmere på hvem han var, hvor rikdommen kom fra og hva det betydde at han ga formuen til de fattige. Inge Nordeide, tidligere direktør ved stiftelsen, vil fokusere på stiftelsen fra opprettelsen i 1767 og fram til i dag. Arrangementet starter med en liten konsert i kapellet i Thomas Angells hus, hvor elever fra musikkolen byr på små musikalske overraskelser. Foredragene finner sted i salen i andre etasje. Servering av kaffe.

Arr. er et samarbeid mellom Thomas Angells Stiftelser og Kunnskapsbyen.

KULTURNATT

Fredag 15. september Vitensenteret i Trondheim kl. 16.00-24.00

Vi markerer Kulturnatt 2017 i samarbeid med Vitensenteret i Trondheim. Detaljert program kommer i august. Følg med på våre Facebook-sider, dknvs.no/Kunnskapskalenderen, og <http://www.vitensenteret.com>.

Arr. er et samarbeid mellom Vitensenteret og Kunnskapsbyen.

BARNEUNIVERSITETET

Lørdag 16. september Trondheim folkebibliotek, kursrom 4. etasje kl. 12.00

**Peter Astrup Sundt:
Hvordan var egentlig en hero? Kjente og ukjente sider ved
slåsskjempene Akilles og Herkules, verdens raskeste Atlanta og
verdens første postjerne Orfevs.**

Grekerne og romerne som levde for over 2000 år siden fortalte historier om helter som er minst like varierte som Marvels og DCs kappekleddede supermenn og mutanter. Noen helter var flinke til å slåss mot monstre, mens andre kunne flytte steiner og trær med sangen sin. Alle var modige og flere av de største heltene var ikke en gang redde for å gå i kjole! Disse historiene kan lære oss noe om hvilke verdier som kan være viktige og få oss til å verdsette at folk kan være forskjellige og tør å skille seg ut. For barn mellom seks og ti år. Arrangementet er gratis, men krever at man henter ut gratisbilletter fra Hoopla.

*Arr. er et samarbeid mellom
Trondheim folkebibliotek og Kunnskapsbyen.*

ARRANGEMENTER I KUNNSKAPSBYEN HØSTEN 2017

VITENLUNSJ

Lørdag 16. september Trondheim folkebibliotek, Magistratsalen kl. 13.30

**Peter Astrup Sundt:
Peace and love –
Orfevs, pasifisme
og kjærlighet i romersk
diktning**

Romerriket blir ofte sett på som et militaristisk samfunn med utstrakt voldsforherligelse i form av gladiator kamper og slaveri, men de romerske dikterne skrev minst like mye om kjærlighet og pasifisme, og om det å krige i kjærlighetslivet fremfor krigen. Myten om drapet på den fredelige skalden Orfevs kan eksemplifisere pasifismens bakside, men krigeridealet vant likevel aldri helt frem, selv i nasjonaleposet Aeneiden fins det trekk ved beskrivelsene av vold og krig som kan leses som pasifistisk kritikk.

Foto: © Wikimedia Commons

Arr. er et samarbeid mellom Trondheim folkebibliotek og Kunnskapsbyen.

Søndag 17. september Oppmøte kl. 13.00 ved Ilen kirke

**Daniel Johansen:
Vandring i Thomas Angells fotspor.**

Thomas Angells testamentariske gave til allmenntilgjengelige formål har satt mange spor etter seg i bybildet, helt fra Iladalen til Bakklandet. Daniel Johansen tar oss med på en byvandring hvor vi skal se på noen av bygningene som ble reist med midler fra den testamentariske gaven. Vi starter ved Ilen kirke, og stopper bl.a. ved Trondheims borgerlige sykehus og Thomas Angells stuer. Påmelding til merete.roskaft@dknvs.no, tlf. **476 30 173**.

Arr. er et samarbeid mellom Thomas Angells Stiftelser og Kunnskapsbyen.

Onsdag 20. september Suhmhuset, Elvegata 6 kl. 19.00

**Anja Bye:
Skreddersydd trenings- og kostholdsprogram til ditt DNA –
et nytt redskap i kampen mot hjertesykdom?**

Det er godt kjent at genene våre har stor betydning for hvilke sykdommer vi er utsatt for. I de siste årene har det også blitt klart at genene våre spiller en viktig rolle for hvordan vi responderer på forskjellige typer trening og kosthold.

Dette gir oss i teorien et potensiale for å lage et personlig tilpasset trenings- og kostholdsprogram til ditt arvemateriale (DNA), for å forebygge blant annet hjertesykdom. Det finnes allerede kommersielle firmaer som hevder at de kan skreddersydd trenings- og kostholdsprogram til ditt DNA for å unngå treningsrelaterte skader og sykdom, men er det foreløpig verdt å bruke penger på?

Onsdag 27. september Suhmhuset, Elvegata 6 kl. 19.00

FRA *GUNNERUSBIBLIOTEKETS* *SKATTKAMMER*

Alexander F. Lyngnes:
Reformasjonens tekster og tanker

Martin Luther: en mann som var katalysten for en teologisk revolusjon i Europa. Men utover Luther, hvem bestod reformasjonens tenkere av? Med utgangspunkt i de historiske samlingene ved Gunnerusbiblioteket utforsker Alexander Lyngnes et utvalg av personer på 1500-tallet som hadde innvirkning på reformasjonens tilblivelse, utvikling og utbredelse til Norge.

*Arr. er et samarbeid mellom
NTNU Gunnerusbiblioteket og Kunnskapsbyen.*

Fredag 29. september Realfagsbygget, NTNU Gløshaugen kl. 18-23.00

RESEARCHERS NIGHT
Kahoot: Verdispørsmål

Vi står på stand under Researchers Night – Ungdommens Forskernatt – og utfordrer publikum til å ta del i vår Kahoot: Verdispørsmål.

ARRANGEMENTER I KUNNSKAPSBYEN HØSTEN 2017

OKTOBER

Onsdag 18. oktober   **Suhmhuset, Elvegata 6 kl. 19.00**

FRA *GUNNERUSBIBLIOTEKETS* SKATTKAMMER

Sølvi Løchen:

Henrik Mathiesen (1847-1927). Byhistorikeren som tegnet Trondhjem

Byen vår så ganske annerledes ut for 100 år siden. Lokalhistoriker og tegner Henrik Mathiesen ga oss gjennom tegninger og avisartikler et interessant bilde av Trondhjem i perioden rundt forrige århundreskifte. Han regnes som Trøndelags første byhistoriker, var mest opptatt av Trondhjem, og engasjerte seg for restaurering av Domkirken og bevaring av Erkebispegården. Han tegnet bygårder som i dag har forsvunnet, og fortalte om menneskene som bodde i byen. Han var sentral i spørsmål som hva byen skulle hete, feiringen av Hellige Olav og han ga nye gater navn. I 2017 er det 90 år siden den engasjerte formidler døde, og for å markere dette presenteres Mathiesens interesse for Trondhjem med hans egne fotografier, kart og tegninger, som i løpet av 2017 publiseres på gunnerus.no til fri avbenyttelse.

Arr. er et samarbeid mellom NTNU Gunnerusbiblioteket og Kunnskapsbyen.

BARNEUNIVERSITETET

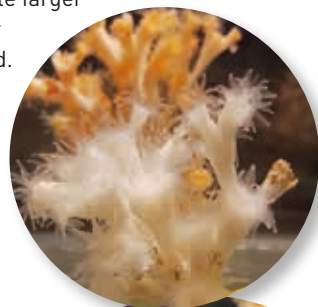
Lørdag 21. oktober   **Trondheim folkebibliotek, kursrom fjerde etasje kl. 12.00**

Johanna Järnegren:

Det finnes KORALLER i Trondheimsfjorden!

Visste du at det finnes vakre koraller i kalde Norge? Med flotte farger og spennende former lager de ett yrende dyreliv i dypet! Lær mer om disse skapningene, deres betydning og deres fremtid. For barn mellom seks og ti år. Arrangementet er gratis, men krever at man henter ut gratisbilletter fra Hoopla.

Arr. er et samarbeid mellom Trondheim folkebibliotek og Kunnskapsbyen.

VITENLUNSJ

Lørdag 21. oktober   **Trondheim folkebibliotek, Magistratsalen kl. 13.30**

Johanna Järnegren:

Kalde og vakre koraller i den dype Trondheimsfjorden

Hvilke koraller finner vi i Trondheimsfjorden, hva gjør de og hvordan ser deres fremtid ut? Norge har mest kaldtvannskoraller i verden, koraller som gjemmer seg nede i dypet. Lær om deres viktige økosystem og hvordan en fremtid i et hav i forandring kan se ut.

Arr. er et samarbeid mellom Trondheim folkebibliotek og Kunnskapsbyen.

Onsdag 25. oktober **Suhmhuset, Elvegata 6 kl. 19.00**
Lars Peder Haga:
Den russiske revolusjonen -
Landskapet, aktørene og følgene

Dette foredraget tar for seg den russiske revolusjonen i 1917, en hendelse som i stor grad formet det «korte 20. århundret» som fulgte. Det vil ta utgangspunkt i landskapet revolusjonen fant sted i, det vil si både det internasjonale bildet og Russland selv. Deretter vil det ta for seg de viktigste aktørene – ikke bare personene, men også ideologien. Til slutt vil de verdenshistoriske følgene av revolusjonen bli drøftet.

Lørdag 28.- søndag 29. oktober
Vitensenteret i Trondheim kl. 11.00-16.00

HALLOWEEN, SKJELETTER OG PLAST PÅ AVEIE

Har du tenkt over hvor mange bein som finnes i kroppen til ei rotte, en sau eller en havørn? Og at noe av all den plasten vi mennesker bruker faktisk havner i magen til fugler og dyr, og gjør stor skade? Denne helgen kommer Guus Wellessen til Vitensenteret og forteller om arbeidet sitt med å montere skjeletter. Et arbeid som fører han tett på både skjønnheten og sårbarheten i naturen. Vi blir utfordret til å være med og bestemme hvilke dyr spesielle bein stammer fra, vi får se Guus i arbeid og det blir mulighet til å montere et skjelett – i papir!

Arr. er et samarbeid mellom Arctic Skeletons, Vitensenteret og Kunnskapsbyen.

NOVEMBER

Onsdag 1. november **Suhmhuset, Elvegata 6 kl. 19.00**
Jørn Øyrehagen Sunde:
Opplysningstid og juristane
i Trondheim på siste halvdel
av 1700-talet

Erkebispesetet gjorde Trondheim til eit drivande sentrum for rettsutviklinga i Noreg på siste halvdel av 1100-talet og 1200-talet. Det er langt mindre kjent at Trondheim spelte ei tilsvarande rolle på andre halvdel av 1700-talet. Biskop Gunnerus, lagdommar Dons og tollforvaltar Lorentzen var spydspissar for opplysningstida i dansk-norsk rett. Den juridiske tradisjonen dei var med å forma, er framleis plattformen for norsk juss i dag.

Arr. er et samarbeid mellom Justismuseet, Advokatforeningen og Kunnskapsbyen.

ARRANGEMENTER I KUNNSKAPSBYEN HØSTEN 2017

Onsdag 8. november Suhmhuset, Elvegata 6 kl. 19.00

Therese Standal:
Gir fett kreft?

Overvektige har økt risiko for enkelte kreftformer. Det har vært hevdet at om noen år vil overvekt være årsak til flere krefttilfeller enn røyking i USA. Er dette sant? I dette foredraget skal vi se hvordan fettceller kan påvirke kreftceller, både direkte og indirekte.

Onsdag 15. november Vitensenteret, Kongens gate 1 kl. 19.00

Vi besøker Norges første 3D Planetarium

Tidligere i år åpnet Vitensenterets 3D-planetarium, som gir oss mulighet til å oppleve alt fra en virtuell reise i verdensrommet til visning av 3D-filmer. Vi besøker det nye planetariet og får en smakebit på de mulighetene den nye teknologien åpner for.

Påmelding til merete.roskaft@dknvs.no, tlf. 476 30 173.

Arr. er et samarbeid mellom Vitensenteret og Kunnskapsbyen.

BARNEUNIVERSITETET

Lørdag 18. november Trondheim folkebibliotek, kursrom fjerde etasje kl. 12.00

Jon Anders Risvaag:

Hva slags mynter hadde man i Trondheim i middelalderen?

I middelalderen ble det laget mynter i Trondheim. Lurer du på hvordan myntene så ut, hvem som laget dem og hva de var verdt? Alt dette får du høre om i dette foredraget. Du får også vite hvor mynter ble brukt første gang i Norge. For barn mellom seks og ti år. Arrangementet er gratis, men krever at man henter ut gratisbilletter fra Hoopla.

Arr. er et samarbeid mellom Trondheim folkebibliotek og Kunnskapsbyen.

VITENLUNJ

Lørdag 18. november Trondheim folkebibliotek, Magistratsalen kl. 13.30

Jon Anders Risvaag:

Mynten og byen – mynt og myntbruk i middelalderens Trondheim

Penger angår oss alle på en svært konkret måte – uten penger kan man kort og godt ikke fungere i det moderne samfunn. Slik har det ikke alltid vært, og en av utfordringene ved for eksempel studier av mynt er på hvilket tidspunkt penger fikk en allmenn utbredelse i samfunnet. Det regnes ofte som en selvfølgelighet at byen var det sted hvor mynt tidligst kom i bruk og at myntbruken i byene tidvis langt overgikk myntbruken på landsbygda. Gjennom store deler av middelalderen ble det produsert mynt i Trondheim. Mynten var både et politisk og et økonomisk virkemiddel, og skulle utgjøre en vesentlig faktor i utviklingen av den tidlige middelalderbyen.

Arr. er et samarbeid mellom Trondheim folkebibliotek og Kunnskapsbyen.

Onsdag 22. november Suhmhuset, Elvegata 6
kl. 19.00

Anders Bjørlykke:
M. Thams & Co og
Verdensutstillingen i Paris i 1889

Fra den første Verdensutstillingen ble avholdt i London i 1851, og opp til våre dagers Expo, har essensen vært å presentere de enkelte nasjoners særpreg innen kunst og kultur, ny teknologi, og å finne markeder for nye produkter. Norge

har vært representert ved disse utstillingene helt fra starten i 1851, og i 1889 deltok M.

Thams & Co bl.a.

med den offisielle norske paviljongen. Vi ser

nærmere på denne paviljongen slik den ble presentert i katalogen og oppstilt på Champs de Mars, rett under Eiffeltårnet. I tillegg ser vi på de seks skalamodellene som var del av Thams' utstilling i paviljongen.

Arr. er et samarbeid mellom Fortidsminneforeningen, DTA og Kunnskapsbyen.

Onsdag 29. november Suhmhuset, Elvegata 6 kl. 19.00

Kirsten Stabel:
Med bilde som våpen

Religionssatire og karikaturtegninger er på langt nær et moderne fenomen! I propagandakrigen mellom paven og Luther ble motparten demonisert på alle tenkelige måter. Flygeblader og pamfletter var et effektivt medium for å nå massene, og kan sammenlignes med vår tids sosiale medier. Satiren var både grov og nedlatende og langt fra elegant. Fortidens religionssatire er for de fleste et ukjent kapittel i vår visuelle kultur. I dette foredraget viser kunsthistoriker Kirsten Stabel hvordan bilder allerede for 500 år siden ble brukt som et mektig våpen.

Torsdag 30. november-fredag 1. desember Øysteinsalen, Erkebispegården

Challenging 997 – Church, Town and Saint.

St. Clement and the early development of Trondheim 900-1150

Fullstendig program og informasjon om påmelding vil være klart innen 1. september.

Følg med på vår facebookside Kunnskapsbyen Trondheim, [dknvs.no/kunnskapskalenderen](https://www.dknvs.no/kunnskapskalenderen), samt [nidarosprosjektet.com](https://www.nidarosprosjektet.com).

Arr. er et samarbeid mellom Institutt for historiske studier, NTNU, Nidaros Domkirkes Restaureringsarbeider og Kunnskapsbyen.

NEXUS NIDAROS

BARNA I KUNNSKAPSBYEN HØSTEN 2017

Kunnskapsbyen og DKNVS er glade for å kunne støtte opp under arrangementer for barn. Denne høsten kan vi, gjennom et samarbeid med Vitensenteret og Trondheim folkebibliotek, tilby følgende arrangementer for barn:

Fredag 25.-lørdag 26. august Solsiden Maker Faire

Trondheim Maker Faire går av stabelen 25. og 26. august. Vitensenteret stiller med stand og aktiviteter i samarbeid med Kunnskapsbyen. Nysgjerrighet og skaperglede står i sentrum for vår virksomhet, og barn i alle aldre – også voksne barn – får noe å bryne seg på. Arrangementet er gratis. Velkommen på Maker Faire.

Arr. er et samarbeid mellom Vitensenteret og Kunnskapsbyen.

BARNEUNIVERSITETET

Lørdag 16. september Trondheim folkebibliotek, kursrom 4. etasje kl. 12.00.

Peter Astrup Sundt:

Hvordan var egentlig en hero? Kjente og ukjente sider ved slåsskjempene Akilles og Herkules, verdens raskeste Atlanta og verdens første popstjerne Orfevs.

Grekerne og romerne som levde for over 2000 år siden fortalte historier om helter som er minst like varierte som Marvels og DCs kappekleddede supermenn og mutanter. Noen helter var flinke til å slåss mot monstre, mens andre kunne flytte steiner og trær med sangen sin. Alle var modige og flere av de største heltene var ikke en gang redde for å gå i kjole! Disse historiene kan lære oss noe om hvilke verdier som kan være viktige og få oss til å verdsette at folk kan være forskjellige og tør å skille seg ut. For barn mellom seks og ti år. Arrangementet er gratis, men krever at man henter ut gratisbilletter fra Hoopla.

Arr. er et samarbeid mellom Trondheim folkebibliotek og Kunnskapsbyen.

BARNEUNIVERSITETET

Lørdag 21. oktober Trondheim folkebibliotek, kursrom fjerde etasje kl. 12.00

Johanna Järnegren:

Det finnes KORALLER i Trondheimsfjorden!

Visste du at det finnes vakre koraller i kalde Norge? Med flotte farger og spennende former lager de ett yrende dyreliv i dypet! Lær mer om disse skapningene, deres betydning og deres fremtid. For barn mellom seks og ti år. Arrangementet er gratis, men krever at man henter ut gratisbilletter fra Hoopla.

Arr. er et samarbeid mellom Trondheim folkebibliotek og Kunnskapsbyen.

Lørdag 28.- søndag 29. oktober Vitensenteret i Trondheim kl. 11.00-16.00

HALLOWEEN, skjeletter og plast på avveie

Har du tenkt over hvor mange bein som finnes i kroppen til ei rotte, en sau eller en havørn? Og at noe av all den plasten vi mennesker bruker faktisk havner i magen til fugler og dyr, og gjør stor skade? Denne helgen kommer Guus Wellessen til Vitensenteret og forteller om arbeidet sitt med å montere skjeletter. Et arbeid som fører han tett på både skjønnheten og sårbarheten i naturen. Vi blir utfordret til å være med og bestemme hvilke dyr spesielle bein stammer fra, vi får se Guus i arbeid og det blir mulighet til å montere et skjelett – i papir!

Arr. er et samarbeid mellom Arctic Skeletons, Vitensenteret og Kunnskapsbyen.

BARNEUNIVERSITETET

Lørdag 18. november Trondheim folkebibliotek, kursrom fjerde etasje kl. 12.00

Jon Anders Risvaag:

Hva slags mynter hadde man i Trondheim i middelalderen?

I middelalderen ble det laget mynter i Trondheim. Lurer du på hvordan myntene så ut, hvem som laget dem og hva de var verdt? Alt dette får du høre om i dette foredraget. Du får også vite hvor mynter ble brukt første gang i Norge. For barn mellom seks og ti år. Arrangementet er gratis, men krever at man henter ut gratisbilletter fra Hoopla.

Arr. er et samarbeid mellom Trondheim folkebibliotek og Kunnskapsbyen.

DKNVS AKADEMIET HØSTPROGRAM 2017

Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab Akademis forelesninger har en lang og tradisjonsrik historie. Høsten 2017 vil akademiets forelesninger finne sted følgende dager:

18. september, 23. oktober, 13. november og 11. desember kl. 19.00.

Om ikke annet er oppgitt finner akademimøtene sted i Fylkesmannsboligen, Elvegata 17.

For komplett oversikt over program og forelesere, se dknvs.no/kunnskapskalenderen

KUNNSKAPSBYEN

Forelesninger

Debatter

Ekskursjoner

Byvandringer

DKNVS, Elvegata 17, 7012 Trondheim
dknvs.no/kunnskapskalenderen

KUNNSKAPSBYEN

NORDENFJELSKE
BYKREDITTS STIFTELSE

